

૩૯૭

ત્રીજી ચોપડીનો

ડિક્ટેશન શિક્ષક" ભા. ૩

હક સ્વાધીન.

I

25-1-1923

1923

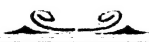
મત ૦-૩-૦

સ્ટેજ બુદ્ધિ.

૧૦૩૦૮

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

"મુખ્યગણિત શિક્ષક" વગેરેના કર્તા. શાહપોર-

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કાવ્યવિજ્ઞાન વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૩૦૮- વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ડિડેશન ટ્રિફલ-૩

નિમ્ન મિલ્કત : ૮૪ : ૮ - : ૪૮૨

❧ ત્રીજો ચોપડોનો ❧ ડિક્ટેશન શિક્ષક ભાગ ૩.

રચનાર:—છગનલાલ ભોતીરામ શાહ.

“મુખગણત શિક્ષક” “ભૂગોળ શિક્ષક” પ્રત્નોત્તરભાષા
વગેરેના કર્તા.

રચનારનું ઠેકાણું:—શાહપોર-સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ ભોતીરામ શાહ.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—શાહપોર-સુરત.

સુરત ચઢતાના પુલપર ટાંકી પાસે આવેલા ‘શંકર’ પ્રિન્ટીંગ
પ્રેસમાં નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકળે છાપ્યું.
આવૃત્તિ ૫ મી.] [પ્રત ૨૦૦૦.

કર્તાએ સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે.
તા. ૧૫ મી ડિસેમ્બર. સને ૧૯૨૨.

કિંમત રૂ. ૦-૩-૦

અધ્યાપિ બહાર ન પડેલાં એવાં પુરતકો.

એકવાર વાપરી ખાત્રી કરવા નમ્ર વિનંતી છે.

બીજા ધોરણ માટે અંગગણિતનાં મનોયત્ન પાંચ આના.

~~મુખગણિત~~ મુખગણિત શિક્ષક ભાગ ૧ થી ૬.

આગવર્ગનો ૦-૧-૬ । ત્રીજા ધોરણનો ૦-૨-૬

પાંચમા ધોરણનો ૦-૧-૯ । ચોથા ધોરણનો ૦-૪-૦

ધોરણનો ૦-૨-૦ । પાંચમા ધોરણનો ૦-૪-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
૧૦૩૦૯

“ડિક્ટેશન શિક્ષક”

પાંચમી ચોપડી સુધીના જેમાં—

૧) પાઠવારે અધરા શક્યો.

૨) જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શક્યો.

૩) કઠિન મળતા શક્યોની તારવણી.

૪) જોડાક્ષર.

૫) મળતા જોડાક્ષર.

૬) પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં આવનાર શક્યો.

મંદ ઇલાકાની ભૂગોળની } પ્રતોત્તરમાળા ૪૫ આના.

વિદુરતાની ભૂગોળની } ૪ આના.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રતોત્તરમાળા ત્રણ આના.

યુનિવર્સિટી ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના.

મુરત વિદ્યાલય નકશા પાંચ આના.

કર્તા—છગનલાલ મેતીરામ શાહ, શાહપોર-મુરત.

૭. પી. દલાલ. મોરબી. વી. સ્કુલ. સુપરિન્ટેન્ડન્ટ.
જાવક નંબર ૪૧. તા. ૧૯-૧૧-૧૪ના પત્રમાં લખે છે કે:—

તમારા તરફથી “મુખગણિત શિક્ષક” નામના

ધોરણવાર પુસ્તકો મળ્યાં તેનું સાધન અવલોકન કરતાં મને
બહુ અનન્ધ થયો છે.

પ્રાથમિક સ્કૂલોના નરા સુવરેલા અભ્યાસક્રમ પ્રમાણે
મુખગણિત વિષયનું શિક્ષણ સરજતાથી આપવાના ઉચ્ચ
હેતુને લક્ષમાં રાખીનેજ આ પુસ્તકો લખ્યાં છે, એમ
પ્રદર્શિત થાય છે. તેના ઉપયોગ કરવાથી વિદ્યાર્થીઓની
સમજશક્તિ તેમજ સ્મરણશક્તિ સારી રીતે કેળવાશે તેની
સાથે અંગગણિતના વિશાળ વિષયમાં પણ તેમને તે બહુ
મદદરૂપ થઈ પડશે એમ હું માનું છું ને આશા રાખું છું
કે સારા શિક્ષકો આવાં પુસ્તકોને પ્રમાણ ગણી ઉદાર
ઉત્તેજન આપશે.”

—:સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના:—

“ભૂગોળ શિક્ષક” ત્રિષે:—

રા. બા. કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી. બી. એ.

પ્રે. રા. ટ્રે. કોલેજના માજી પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.

પોતાના તા. ૨૨-૬-૧૫ ના પત્રમાં લખે છે કે:—

“તમેએ મોકલેલું “સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના
ભૂગોળ શિક્ષક” નામનું પુસ્તક જોઈ ગયો છું. સુરત શહેરની
ભૂગોળ શીખવવામાં શિક્ષકોને તે ઉપયોગી થઈ પડશે.”

કિંમત ત્રણ આના.

મહેરખાન કાઠિઆવાડના એજન્ટ દુ ધ ગવર્નર
સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં. ૪૧૭૧ તા. ૨૬-૭-૧૫થી

—: સુરત જિલ્લાનો :—

“ભૂગોળ શિક્ષક”

એજન્સિની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજૂર કર્યો છે.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રતિભાષાના વિષે

શ્રીયુત ભાઈચંદ પુંજદાસ શાહ.

મહીકાંઠા એજન્સિની ભૂગોળ વિગેરેના કર્તા.

સાદરા તાલુકા સ્કૂલના હેડમાસ્તર સાહેબ.

પોતાના તા. ૧૫-૭-૧૫ ના પત્રમાં લખે છે કે:—

“ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ભૂગોળ
શીખવા તથા શીખવવા માટે શિષ્ય શિક્ષક બંનેને આ
પુસ્તક સાધન રૂપ છે, અને તે બંનેને ઉપયોગી છે, શિક્ષકને
નોંધ કાઢવાની મહેનત બચે છે, અને વિદ્યાર્થીને શિક્ષકની
મદદ વિના ભૂગોળનું જ્ઞાન મળી શકે તેમ છે એકંદરે
વ્યાપનો પ્રયાસ જનસમુહને ઘણા આદરણીય અને ઉપયોગી
થઈ પડવાનો છે.”

ત્રીજ યોપડીના

પાઠવાર અઘરા શબ્દો.

પાઠ ૧—વાર્તા. સામાન્ય. બાળપોથીમાં.
મૂળાક્ષરો. બારાખડી. રમુજ. કવિતા. જોડાક્ષર.
જ્ઞાન. શિખામણો. પદાર્થપાઠો. ઉમંગથી. ચિત્રો.
હોશિયારી. વાક્યો. બોધ. તપાસ. મુકાબલો.
ભૂગોળના. માહિતી. રસીકી. પુસ્તકો, દરીઓ.
મેદાન. સાદા. નમુના. વનસ્પતિઓનું, તોળવા. સોદો.
છેતરાશો. ઉતાવળ. ધ્યાન. ખાતરી. આળસ. પોપટીઉં.

પાઠ ૨ મા. ૧—બાળબોધ. લિપિમાં. બ્રાહ્મણી.
પંડિતો. અજ્ઞ. વરકુ. માત્રા. અનુસ્વાર. વિસર્ગ.

મૂળાક્ષર.

અ આ ઈ ઈ ઉ ઊ ઋ

અ આ ઈ ઈ ઉ ઊ ઋ લૃ

६] चौथी चौपटीना “डिक्टेसन शिक्षक” चार आना.

ऐ औ ओ औ अं अः

ए ऐ ओ औ अं अः

क ख ग घ ङ; च छ ज झ ञ; ट ठ

ड ढ ण; त थ द ध न; प फ ब भ म;

य र ल व श ष स ह ळ क्ष ज्ञ

य र ल व श ष स ह ळ क्ष ज्ञ

य र ल व श ष स ह ळ क्ष ज्ञ

य र ल व श ष स ह ळ क्ष ज्ञ

अंक.

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०.

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०.

पाठ ३-६. डोसो, छते, यत्नातुं छुं,

પાંચમા ધોરણનો “મુખગચ્છિત શિક્ષક” ચાર આના. [૭

વાતચીત. હડહડતો. કળિયુગ. બુવાન. ઉતર્યો.
બેસાડયો. બુદ્ધિ. હિંડાડે. ખર્ચુપાન. શરમાઈ.
જેસખંધ. શ્રાવકનો. સંધ. જત્રાએ. ધાતકી. બિચારું.
ઉઠાવી. વીખરાઈ. ફીકે. અક્કલનો. સલાહ. દશા.

પાઠ ૪—પરગળુ. કાશીમાં. ધણીધણિઆણી.
ઇશ્વરભક્તિ. ઇશ્વરકૃપા. નરસિંહ. ચૌદશ. ભંડાર.
વાણીથી. ગુજરી. ઉછેરવા. સ્વભાવ. દયાળુ.
સ્ત્રીઓને. અભ્યાસ. શિક્ષકનો. માનીતો. માહું.
ઇચ્છે. સાંઠ. ધાર. અંતઃકરણ. ફેંટામાંથી. પાટો.
સુવાડા. સોંપ્યો. વખાણુ. ખસ્યો. શુદ્ધિમાં. પરગળુ-
પણું. આશ્ચર્ય. સૌને.

પાઠ ૫—લગ્ન. ઉંમર સોળ. ગુજરાન. ગુણો.
પ્રીત. ખાડા. ખડ. ખવાડયું. આશિષ. ખૂંચેલો.
ખૂમ. દૂખતો. ચોટલી. ઉંઘો. ટંગાવી. પીધેત્રું. પાડ.
થોભાય. ધાડું. સહીસલામત. વિવાહમાં. સામેલ.

પાઠ ૬—અદલ. ઇન્સાફ. વિજયનગર. તલ-
કચંદ. પૈસાદાર. ગામઠી. નસીબદાર. ધીમતી.

૮] સુરત જિલ્લાનો “ભૂગોળ શિક્ષક” ત્રણ આના.

દોલત. સત્તર. ખરીદા. આખરૂ. મિલકત. વર્તીશું.
વહેંચણુ. ડબ્બુલાત. તોડ. દિવાન.

પાઠ ૭--પરમેશ્વર. સઘળું. હરિ. ભૂલી.
સુશોભિત. લેવય. પૈપૈસો. અટકાવ્યો. લખોટા.
નઠારો આભાસ. વિશ્વપતિ. વાસ. ભોંયરે. ઘડીએ.
ઘાટ. ખોળીએ. મૂકવા. જગકર્તા. શરમાઇ. ભૂલ્યો.

પાઠ ૮--ધર્મસ્તુતિ. વિશ્વસ્વામી. સ્તુતિ.
શીશ. આપદાથી. દીનાનાથ. આધાર. જ્ઞા. મતિ.
પ્રાર્થના. ભક્તિ. નિવારો.

પાઠ ૯--છાંચે. સૂતો. યુનો. આફત. સેવક.
જીવતદાન. મગરૂરી. દોરડાની. સિંહ. છુટાયું. બદલો.
દાસ. અત્યારે. તરણા. ગર્વ.

પાઠ ૧૦--પ્રમાણિક. મુંબઈમાં. પરચુરણ.
કિંમત. શાખ. વર્ગ. પોલીસ. થાણાના. અમલદાર.
વૃદ્ધ. દયાશંકર. પ્રથમ. આગ્રહ. લાગુ. વિધવાને.
ધન્ય.

પાઠ ૧૧--જપ્તો. તુરંગના. વાણીઆનો.

ખીજા ધૌરણ માટે અંકગણિતનાં મનોયત્ન પાંચ આના. [૬

વિકટ. સંતાઇ. તૂટી. દ્રવ્ય. મિઠાઇ. તાલેવંત.
નસીબ. ઝેર. ભેળ્યું, લૂટના. ભુંડું. તાક્યું. ગીધો.

પાઠ ૧૨—કુધિષ્ઠિર. ક્ષમા. અર્જુન. સહદેવ.
નકુળ. પાંડવો. ક્રોધ. વર્તણુકથી. આખર. દુર્યોધનથી.
દ્રૌપદી. જીલમ, ઝુંપડીમાં. નવાણું. ચિત્રગુપ્ત.
ગંધર્વ. અંતઃકરણ. લાગણી. ગુસ્સે. ડગતું.

પાઠ ૧૩—હાલો. ન્યાયાધીશ. હહાપણ. ઇ-
ન્સાફ. પ્રીત. ચર્ચા. ખાયડીઓ. સાક્ષી. અધર.
ઉઠાવું છું. ગળેપક. સજા.

પાઠ ૧૪—ગૃહસ્થ. નિસાસો. અભાગીઆ.
લંગડો. ટેકો. કદાપિ. તંગી. દસ. રૂપીઆ.

પાઠ ૧૫—શિયાળ. ખગલો. વિજ્ઞાસપુર.
મહોક્તામાં. મરકરી. નોતરું. દીધું ડરાવેલો. રંગીત.
થાળ. આગ્રહ. શિરોધ. મત્તકાત્રી. સ્વાદે. ટેવ.

પાઠ ૧૬—રિવાજ. વર્તમાનપત્ર. ખાંકડા.
ઉત્તર. લક્ષ્મી. મુસાફર. તંબુ. પત્થર. ઝુંપડાં. નેસ.
મીઠનસાર. પરાણો. આમળીઆ. ઘંટીઓ. ભટકતી.

૧૦] કુરત જિલ્લાનો “ભૂગોળ શિક્ષક” ત્રણ આના.

ગાડું. સૂઝ. વિદ્યાર્થી.

પાઠ ૧૮—સ્વચ્છ. તમાશો. શણગારી. ગુંદર.
ચોંટાડ્યાં. ઇંદ્રિય. કરકરું. સ્થિતિ. દાકતર. પ્રસંગ.
પરિણામ. મંદવાડ. અકસ્માત. ધ્યાન. છિદ્રો. ચોંટી.
નાહ્યા. સાંધુ. લૂછી. પાડોશણ. અટક્યું. ઢીલ.

પાઠ ૧૯—વિદ્વાન. પ્રમાણક. ઉદ્યોગી.
આળસુ. ભાઈભાંડું. દારેલો. ચર. અઘાટ. ફેંસલો.
ચુકાદો. નિર્ણય.

પાઠ ૨૦—દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પરાક્રમી. વિદ્યાનો.
શોખીન. વિષયો. કવિ. કવિતા. ખજનચી. ખીરખલ.
ફટકા. ખુશી. આજીજી. નિશ્ચય. ખસ. ખુદાવંદ.
સિપાઈ. સરત. હજુરમાં. લાંચીઆ. પચાસ દ્રવ્ય.

પાઠ ૨૧—મચ્છર. ફાટયો. પલકમાં. યુક્તિથી.
નમકોરામાંથી. જખરું. પુલાઈ. ગર્વથી. ઘટતો.
અભિમાની. નમ્ર. માડાં.

પાઠ ૨૨—પત્રવહેવાર. સ્થાપન. ટપાલ, સવડ.
ઓફિસ. ગોડવણ. ટિકિટ. પરમિટીઆં. પત્તાં.

પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ચાર આના. [૧૧

તીર્થરૂપ. ચિરંજીવી. રાજેશ્રી. પ્રિયભાઈ. સાંભાગ્ય-
વતી. ગંગાસ્વરૂપ. ટુંકું. પ-તો. સહીસલામત.
જિલ્લો. તલાટી.

પાઠ ૨૩—સુલતાન. મહમુદ. અયાઝ. ઉમ-
રાવો. ઝડપથી. દોડાવ્યો. બંદગી. અફઘાન. એહસાન.
ડોલચું. શાંત. વિનંતી. સાન. સાંઠબાવા. અદેશો.
અદેખાઈ. મુકાવવાનો. ઇલાજ. ઝવેરાત. ઉઘાડીને.
આશ્ચર્ય. ભિખારી. સ્થિતિને. સંભારૂં. ભેટયો.
ઇર્ષાખોર. દેશાનકાલ.

પાઠ ૨૪--વાદવિવાદ. તુર્ત. ગણના. ગરી-
બડી. પ્રાણી. પ્યારૂં. નીમક. દિન. મણુબધી. ખીન.
માલીક. સ્વાર. સફર. મુસાફર. કૂર. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ.
ન્યાય. નિર્દોષી. માંસ. કુલ. વ્યાપાર. બળદીઓ.
અથાણું. ખલકમાં. કીરતાર.

પાઠ ૨૫--કબુલાત. ધક્કો. દોડાવ્યો. કૂટયો.
કસુર. ગુનેગાર. ઉદાસ. રૂએ. દોષ. સંતાડવા. સદગુણી.

પાઠ ૨૬--પ્રદર્શન. સીવણકામ. રંગબેરંગી.
ગળપટા. ગૂંથે. ગૂંથેલી. ગૂંથવાનું. સાફડીઓ.

૧૨] ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૩ આના.

તક્લીન. વિષય. ખુબી. સંખ્યામાં નૌતમદાલ.
સક્તાહસંપ. નાતજતમાં. વિલાયતમાં.

પાઠ ૨૭-સંવરો. કુદરતનું. રાજ્યાનીનું.
કિલ્લો. રચના. ખાંધણી. ખાણો. દુકાળ. સળી.
ભુકરો. ગંજી. સવાત્ર. અગત્ય. સાંવનો. પુષ્કળ.
વિના. દ્રવ્ય. સુકાળ. સંવરી. સંગ્રહ. સંવાત.

પાઠ ૨૮-મહીનામાં. માધવ. કેશવ. પિત્ત-
ળના. ચળકાટ. ખ્યાલો. કડિઆરા. વળેલો. તરસ્યા.
વિસામો. ગોકળદાસ ધર્માદાનાં. દસમો. આશીર્વાદ.
ગૃહસ્થ. મનોહર. શીતળ. ચાંદખું.

પાઠ ૨૯-શેખચક્લી. તરંગો. તર્કપ્રસાદ.
ગુરુની. વળગ્યો. તર્ક. ઉઠાવે. વિદ્યાનો. ઘાડવો.
ઉપાડ્યો. ધુણાવી. ધુણાવ્યું. ઠપકો. ભાંગ્યો. ઘોળાયું.
ઉદમે. જીતીશ. ચેતવ્યો.

પાઠ ૩૦-ઉડાવવા. મુકાવ. મુકાવ્યો. દોડ્યો.
સપાટાથી. મરોડે. છુટો. ગોથું. ઉડાડ. કાયર.
પ્રયાસ. આસમાનમાં. ટપકા. વીટવા. આવડત.

પાઠ ૩૧—મળસ્કે. કુંડળીઓ. તરુવર.
બુલાવે. પ્રીત. પડદો. સુખીઉં. સુખીઆં. ચણતાં.
ચૂસે છે. કૂંઝરસ. વનસ્પતિ. જળવાટે. નિજ. પોઠે.
વિધવિધ. ખૂં. મધુરો. સંતોષ. ઝૂંઝે. વશ. દાનવ.
વિપત્તિઓ. વેરાઈ. કામધેનુ. ચિંતબ્યા.

પાઠ ૩૨—વડોદરા. વંશપરંપરા. ભોગવટા.
સાંતીની. સાથી. પ્રકારની. રંચો. મહેનતુ. પુંજ.
ધમ્મતા. ડહેલી. હુક્કો. ભરોસો. મેંચ.

પાઠ ૩૩—ચોકખાઈ. ધનગવરી. બેનપણી.
પિડાય. ગંદું. મૂકવાનું. મંદવાડ. નંખાય. નીરોગી.
જંતુઓ. ખુણેખોચરે. પાથરણું. શ્વાસ. બિછાનાં.
ઢાળી. ઢાળાય. લકવો. જાજર. ઝાડીઝુડી. દુર્ગંધ.

પાઠ ૩૪—કૈકેયી. મંથરા. શત્રુઘ્ન. અયોધ્યામાં.
દશરથ. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. પ્રાણથી. વૃદ્ધ.
પાટલી. ગાદી. ઠેકાણે. નડારા. સ્વભાવવાળી. દાસી.
પ્રીતિ. ઉથાપશે. સંદેહ. વરદાન. લેણું. ચૌદ. હઠ.
અણસમજી. શોક. પ્રજાએ. ચિકાર, વનવાસ. ડરાવ,

૧૪] હિંદુસ્તાનની સાઠ ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ચાર વ્યાના.

પાઠ ૩૬—નટ, મુકુંદ. ઢોલ. માણેકચોકમાં.
ટોળું. દસેક. ઉંચાઈએ. દોરડું. કાંમોની. સરણાઈ.
ખુબીથી. ઉંધે. કુદવા. ગુલાંટ. ચક્કર. વીજળી.
ઝખકારા, સ્થિર. લાકડું. ચમત્કારવાળાં. ખુબીદાર.
નાનપણથી.

પાઠ ૩૬—ગીખમ. શ્યામ. કોયલ. મહિમાય.
નીરખી. ઝૂલે. શોભાય, કોકિલા. ટહુકા. ધરતી.
સુગંધ. ભરતી. તરુમાં. વસંત. શાખ. સુકેસરી.
ચિત્ત. ઠરતી. ઉકળાટ. આમ્ર. પરખાઉં. વખણાઉં.
સંગીત. સૂર. ગબલું. પ્રસારી. પ્રકુલ. બટમોગરો.

પાઠ ૩૭—મડમ. પાદરી. ગામ. વસાવું.
ધમારતી. આંધેના. બીલકુલ. અજાણ. કુશળ.
કાટખુણાની. કોયલા. ઓળરોની. પેટીમાંથી. હસીને.
ડહાપણ.

પાઠ ૩૮—મહલાદ. કરબો. ભાટ. અગાઉના.
પુરુષોનાં. પુતળાં. પારડી. વલસાડ. ઓળંગી.
વહેણ, તોડી. ખંડેર. ટાચ. દહેડે. મુશ્કેલ. ચઢાવ.

પહેલી થોપડીને “138ટેશન ચિન્નક” અદી આના. [૧૪

કુંડ. દિવાલો. બુરજો. વાયબ્ય. ઔરંગા. વાંકો-
ચુકો. પ્રવાહ, ભુતસર, તળેટી. બગવાડા. ખીણો.
ભીંતના. ગાડાં. રમણીય. સપાટાખંધ. ઉતર્યો.
પસાળીને. પાટીઉં. આકૃતિ. ગોડબ્યા. નમુનો.

પાઠ ૩૯—દેવસ્થાન. પર્વત. આબુ. કાઠિ-
આવાડમાં. શેત્રુંજી. ગીરનાર. પંચમહાલમાં. પાવાગઢ.
ટેકરો. ડુંગરી. તળેટી. બોડા. ભેખડો. તૂટીને.
ટુકડાની. ઘસડાઈને. ડરે છે. ચઢાવવાળા. શિખર.
અણીદાર. ખંગસા. પાતિતાણા. દેવકીડિનાઈ. લસુંદ્રા.
ખીંગળેલો. ઝરણુ. ખટાટા. સેકવાથી. ડંડું. ભિંબય.
તૂટી. કપાસ.

પાઠ ૪૦—નદી. સરોવર. જન્મ. બન્યું.
ગમ્મત. મેળાપ પૃથ્વી. નકામાં. શક્તિ. નિચાણ.
સમુદ્ર. ધોધ. ખડકોને. ભુકેભુકા. બેટ. નદીવાટે.
ધોળકા. પશ્ચિમે. સરિતા. નિર્મળ. ચિત્રવિચિત્ર.
પશુ. કિનારે. નાવણુ. ધોવણુ. જળપાનનું. પિછાણીએ.

પાઠ ૪૧—દરીઓ. મહાસાગર. પીરમોહંમદ.

ખલાસી. શાહમોહંમદ. વરાળ. ભરતીઓટ. મોજાં.
ભુરં. તણાઈ. સુંવાળા. તાણી. કોડીઓ. કોડા.
વીણવા. શંખ, ખલાસી.

પાઠ ૪૨-ભૂશિર. ઉપસાગર. હજરે. જીવણ.
ભૂગોળનું. ભૂગોળવિદ્યા. ટંડેલ. મહીતી. પુરતી.
ઢાળ. મગીઆ. ચીકણો. નિશાન. અથડાય. કિનારો.
સાંકડી. ફાંટો. ધુસે છે. ઘોવાઈ. મુદત. પુષ્કળ.
ક્રિયા. ક્રીપકલ્પ. હંમેશાં. સામુદ્રધુની.

પાઠ ૪૩-સુરતથી સરભોણ દેસાઈ. નારણ-
દાસ. ધરુધું ધું. વસવાયાનું. ત્રણેક. તૈયાર. વાંસલો.
છોટું. આવળનું. ચીકણું. ટકાડિ. ધમણ. જોસમંધ.
ભટ્ટીમાંથી. તણખા. છાણા. ગોળાકાર. સળગાવેલાં.
ધગધગતી. પેંડાની. રેડયું. વાર. સજ્જડ. ચોંટી.
કુંભાર. લોંદા. દાસ. વીસ. કોસ. ઢેડવાડામાં સુતરના.
કાળકામાંથી. તાંતણા. તાણાવાણા ગોદડાનાં.
ખોળીઆં. ઝાંપે. રજપુતોને. શણનાં. દોરડાં.

પાઠ ૪૪-છુટ્ટી. ઘેલાભાઈ. ગિરફીદંડા. અમ-

દાવાદ. કિલ્લો. રોજ. મસીદો. કોતરકામ. ટપાલ.
ઓફિસ. છંટાય છે. રાત્રે. દીવા. મુકાય. ધૂળવાળા.
છંટાતું. ગાડીવોડા. લુગડાં. શાકમાજી. સોનુંરૂપું.
વાસણો. મસાલો. ખાંડ. સાકર. ઉંચી. કારીગરી.
વરાળયંત્રથી. કારખાનામાં. કાપડ. દીવાસળી.
મીણખત્તી.

પાઠ ૪૬--તગડીના. ધંધુકે. ધોએલાં. ખૂટ-
મોજાં. ખુરસી. ટેબલ. મહેસુલ. વસુત્ર. ફેરણી.
દુરસ્ત. હવાડો. ઓવરસીઅર. વાગડની. તજવીજ.
ફાજદાર. મામલતદાર. હદનાં. મુકરદમામાં. સાક્ષી.
અવલકારકુન. રજુ. ખૂટતા. સખતી. ખનાતનો.
કંમરે. લપેટી. નાયક. તિજેરર. રસીદ. રૂપીઆ.
કોથળી. વેચાણ. ગીરો. નોંધવાનું. સિપાઈ. દવા-
ખાનું. ખાટલા. સૂતા. ઓસડ. દાક્તર. કોચતો.
શીતળા. મોડું.

પાઠ ૪૬--વિભાગ. જિલ્લો કલેક્ટર. ઈન્સ્પેક્ટર.
મુન્સફ. ચોર્યાશી. ઓરપાડ. પંચમહાલ. વહીવટ.
ઇમિશનર. અધિકારી. દેખરેખ. મુલતવી. અમલનાં.

[૧૮ પહેલી ચોપડીનો “ડિક્શન શિક્ષક” અઢી આના.

પોલીસ. ઓછોવત્તો. કેળવણી. સુખાકારી. ડેપ્યુટી.
ખાંધકામ. ઇજનેર. સુધારા. ઠરાવ. અરજી. જાળ-
વવાના. ઉપાયો. ઉઘાડવી. બોર્ડ. સંમતિ. લેણદેણ.
જડજ. સિવિલસર્જન.

પાઠ ૪૭—મણીખા. શાંતિલાલ. પરીક્ષા.
ખીના. તુકસાન. કાંઠો. તીડો. દાતણ. ખંદુકો. પર-
વાનગી. દયાળુ. આશા. ભલામણ. હથિયાર. છૂટ.
કન્યાશાળા. શોધવા. શરીર. નાલાયક. નિરાશ. કેરટ.
ખૂનનો. મુકરદમો. ચુકવતા. જુખાની. ચુકાદા.
વલસાડના. નીમ્યા.

પાઠ ૪૮—ઉપયોગ. શિક્ષકે. શીખવ્યું.
ખોદાય. ફાટ. નાળાંઓમાં. મૂળ. પર્વતમાં. ધોવાય.
સંપાદી. ઘસડાઈને. ડહોળું. ચિકાર. કિનારે. ચગું.
દરીઆમાં. તણાઈ. ફૂટતાં. સખત. માફક. થીજીને.
મુલકોમાં. એકદમ. ઘટ. સફેદ. છવાઈ. હિમ.
ઉકાળીએ. સૂર્યનાં. કિરણો. પૃથ્વી. દીપાં. પાંદડાં.
ઝાડજ. પહોંચ્યાં. અટકીએ.

પાઠ ૪૯—સળગતી. અંગારા. હોલવાઈ.

ચેતાવવાને. કુંકણીએ. કુંકીએ. ગતિમાં. કૂંક.
ઢાંકણું. ઢાંકું છું. કાણાં. રૂમાલ. બરણીમાં. મોઢું.
સગડી. છાંટવાને. બદલે. ઠાલવી. ઠરીજય. શાખાશ.
પેઢીમાં. પૂરી દે. ગુંગળાઈ. જોત. લોઢું. રાંધવાને.
ચલમ. બીડી. ઘસીને. સપાટા. દવ.

પાઠ ૬૦—મીઠું. અંગ્રેજી. ગોવિંદ. મિઠાઈ.
કંટાળતો. પુષ્કળ. ખારું. મોળી. બોણું છું. બેસ્વાદ.
ચપટી. મહીના. સ્વચ્છ. નીરોગી. ઉપરાંત.
નાખ્યાથી. બગડતી. અટકે. અથાણામાં. ખારીઆમાં.
માખણ. ક્યાંથી. ઘુંટણ. ધારું છું. દરીઆ. જીઆળે.
સુકાઈ. બાઝી. સાંભરી. ઢગલા. મુરકેલ. ગુજરાતમાં.
ધરાસણા. ખારાઘોડામાં. યજ્ઞબ. પ્રાંત. સિંધવ.
જથાબંધ. દેશાવર.

પાઠ ૬૧—ગંધક. વિસ્મય. હિંમતરામ. મત.
લખથી. ખાસ. તનુ. ખરડ. હથોડી. ચુરેચુરા. પ્યાલું.
ઓગળી. ઓગળેલો. હલાવ્યું. હલાવશે. ચિનાઈ.
હેડળ. સળગાવ્યો. રતાશ. તદ્દન. ઠરવા. લિલાશ.
ધુમોડો. આસમાની. પદાર્થ. ગજરામાંથી. રૂલ.

ચૂંટી. લીધું. ઝાળ. ધર્યું. ઝાંખું. ઉડાવી. રેશમ.

પાઠ ૬૨—પહેલદાર. શોખ. પતરીસાકર.
ગોઠવ્યાં. ખુણામાં. અફાળી. સંભાળજે. વાંકીચુકી.
ખરખચડી. ધારવાળી. ફટકડી. ભાંગીએ. પાસાદાર.
મળામાં. માણેક. કીમતી. ગુરુજી. ખંભાતની.
રંગદાર. મોસાળ. નાંદોદમાં. રતનપુર, ખડકમાંથી.
જુમર. હકીકત.

પાઠ ૬૩—પોલાદ. સ્ક્રૂ. મિત્ર. કાદર. કોદાળી.
એરણુ. ટીપ્પું. અચંબો. અલ્યા. વળત. ખાતરી.
વળ્યો. ચપટો. તાળાં. ઘડતર. ભરતર. નળીઓ.
પાટલીઓ. રવેસના. કઠેરા. દિવાલની. ખીંટીઓ.
ઘડિઆળ. ચપ્પુ. કાનસ. નક્કર. ધાતુ. ભેળ.
ટીપીએ. કોલસા. કુખાવીએ. સિવાય. પાધરં.

પાઠ ૬૪—ઇંદ્રિયો. ઉત્પન્ન. મુળીઆં. થડ.
પાંદડાં. ફૂલ. ચોંટીને. ટટાર. અગત્યનું. છિદ્રો.
ચૂસે. શોષી. ખ્યાલ. મોઢાં.

પાઠ ૬૫—રખર. સીસાપેન. ડાઘા. દોહતા.

છેદ. પિળાશ. દૂધ. ઢીંગલીઓ. ડગલા. તંબુ.
ખજૂરીનાં. ઘડીઆં. ટાચ. તાડી. ખરસાણી. થોર.
ડાળી. ઓસડ. ગુંદર. ભળેલો. ચોંટાડવાને. લાડુ.
ઉપવાસ. હિંદુ. માબુચોખા. સુકવીને. દાણા. પુરેપુરાં.
છાલ. તળીએ. નિતારી. ડહોળી. ગળવી. ગુણ.

પાઠ ૬૬--પ્રતિકારક. શુભારે. દોઢ. ડુંડી.
ઉંખીમાં. સુખળાં. ખંટી. ધાન્ય. હિંદુસ્તાનમાં.
હંમેશાં. દાઉદખાની. હાંસોટી. જિલ્લામાં. વાજ્યા.
કાઠા. કાઠિઆવાડથી. પોટા. હુમસો. કાળાશ. ભરાઉ.
વટાણા. તુવેર. અડદ. કઠોળ. ફાડ. દળવાળાં.
એકદળીઉં. ચાળીએ. ખરછટ. થુલું. ગૂંદીને.
ચળાઇને. હવાલે. મેદો. પરસુદી. ચાળણ. સુપડામાં.
ઝાટકીએ. ભુસું. શીરો. પલાળીને. ઢાંકી. આથો.
ખટાશ. આથેલા. જલેખી. ચોંટાડવાને. જખમ.
ફાદલા. લોપડી. પોટીસ.

પાઠ ૬૭--પાંદડાંના. ખગીયામાં. ચૂંટી. દોડયા.
મોહંમદ. ટાચે. દાંડી. સાંકડું. ગંજફાના. ખદામના.
અણીદાર. તરવારના, શોષી. જથાખંધ. કમળ.

અળવી. કુંવારનો. અજમાનું. કરવત. મોળું.
ચિરાંએલાં. અગથીઆનાં. ગુલમોર. છુટા. ગોરધન.
કૃષ્ણલાલ. રૂંટી. પ્રકાશ,

પાઠ ૬૮--જીવજંતુ. અવસ્થા. પતંગીઆ.
ભટકયા. પૂછનાર. વર્ગના. સુંઢ. માથું. જઠર. મૂછ.
ખૂખસુરત. બીલકુલ. માદાનેજ. વૈતરી. બદલાવી.
સ્થિતિ. ઇંડાં. ઇયળ. કીડિઆરામાંથી. પોપણ.
કોશેટા. નિરાંત. સૂતાં. ચોથો. હુમલો. લડીએ.
પેઠે. કુટુંબ. મદદ. વંદા. ઘસડી.

પાઠ ૬૯--સમડી. ગીધ. પાવાગઢનો. ઘોળાયાં.
ભૂખ. ભાથું. ઉતર્યો. તીરની. ડરતું. સપાટાખંધ.
નહોરમાં. ઉંચાઈએ. ધસારાખંધ. પુછડી. બદામીઓ.
કરાંડી. કદાચ. થોભ્યો. ઢોળાવ. ગબડી. પ્રાણો.
વળેલી. ગરદન. ખાઉધરાં. કોહેલું. કમકમાટ. ગંધાઈ.

પાઠ ૭૦--ખીસકોલી. સસલું. મુંખઈ. ઠેકડા.
દોડાદોડ. ભપકાદાર. દેખાવડું. વલવલાટ. બદન.
રાખોડીઉં. કાખરચીતરી. ગુચ્છાવાળી. કુમળી.
કુંખળો. ખિલાડીની. ર.ક્ષી. રૂવાટી. સુંવાળી. ચપળ.

પહેલા ધોરણનો મુખ્યગણિત શિક્ષક પોલાળે આના. [૨૩

શક્તિ. ધાતકી. શિકાર. તીણા. ઓચીંતી. ગતિ.
દુશ્મનોથી. પોલાણમાં. ઝુમખામાં. છતમાં. બીકણ.
કાતરી. કૌવતવાળા ઉપરાચાપરી. રતુમડો. મૂછ.
કદનામાં. રહેડાણ. તૂલ. ઉંદર.

પાઠ ૬૧—ગખડી. મંચેરજી. હઠે છે. મોઢું.
ખમનશા. લટકતી. લાળ. પંજે. દડો. માફક.
ઠોકાય. હોશિયાર. અક્ષતવાળું. ભરોસાદાર. મમતા-
વાળું. તાબેદાર. ભાઈ/બંધ. પત. એદલજી,

પાઠ ૬૨—ગણપતરામ. ધર્મશાળામાં. પૂછવા.
ટટાર. વરૂ. ખગાસું. વિકરાળ. છાતીવાળું. ટોળામાં.
ટુકડીઓ. શિયાળ. કાબરચીતરી. બઢામીડિં.
લીલાધર. ભુરાશ. કીકિઆરી. પકડું ખંધુ. શ્રીધર.
લોકડી. ડાચું. વાઢમાં. ખંધાઈ.

પાઠ ૬૩—દામુએ. તાણ્યું. ગુસ્સાથી. ખાતર.
નસાડી. કોઠી. કોથળામાં. હોઠ. જ્ઞાન. ઘોર. તળીઆં.
ડોકે. ઘંટડી. મ્યાનમાંથી. કાંટા. ઉપયોગીપણું.
સતાવશે. કાસળજી, કાઢીશ.

પાઠ ૬૪—અગ્નિ. ગર્જના. ધ્રુવતાં. નારણદાસ
વડોદરાના. સિંહણ. વિકરાળ. અબયખ. ચોંટયું.
ઉખેડેલી. યાળ. ચાખેલ. ઠેલણગાદી. ધુવવાટા.
અઠવાડીઉં. ભયંકર. માસી. વાઘણ. ગોસ. ભુખ્યો.
ઠેકાણું. કાઠિઆવાડમાં. ગીરનાં. વસ્તી. પાંજરું.
બળવાન. દેખાવડું. ચાઠાં. દીપડા. આંતરે છે.

પાઠ ૬૫—ત્રંબકલાલ. બસો. હાડકાં. ગણ્યાં.
ક્યાંથીજ. ડોલમાંનું. હાડપિંજર. દિવાલ. ટાંગ્યું.
બિહામણું. પાંસળીઓ. કાંડાંનાં. બેડોળ. બેશક.
કદરૂપું. કૌવત. કીમતી. ગોઠવેલા. હૃદય. થાપાની.
પુઝો. સંરક્ષણ. માંસપેશી. રેશાની. સંકડાય.
ગોટલા. ઉંચકાય. ફૂલીને.

પાઠ ૬૬—સૂક્ષ્મદર્શક. કુદરતી. ઢાંકણ. રક્ષણ.
પડ. દાઝીએ. લીમાં. ફેદલા. ગોડ, રૂઝાતો. નિશાની.
હથેલી. લઢું. સખત. આળ. ભોંકે. દરદ. કાતરી.
અડકે. પુષ્કળ. કુમળી. ઓસીકાનો. દાખલો.
ખોળીઉં. હેઠલું. ગલેફ. સાર. શોભીતું. અવયવોનું.
અસંખ્ય. છિદ્રો. ગેંડા. ઋતુમાં.

પાઠ ૬૭—હરિલાલ. ટકોરો. તળીઉં. પસંદ. કમાવેલું. ખરખચડું. તૂટતું. મુદત. ટકે છે. સીવેલી. ડરાયું. હરડાંબેડાં. મસાલો. સાત. આઠ. ટાંગી. જીન. પુઠાં. ખૂટ કુક્કર. ઊંઘનાં. મશકો.

પાઠ ૬૮—ઝીન. વાસ્કુટ. ઝખખા. ડગલો. ઢોરઢાંકર. ઓઢો. ઓરાઢીએ. ગાંસડીમાં. કાંતવા. ઊડવેઠ. ફક્ત વાંકડીઆ. ટકાઉ. શેતરંજી. હૂંફ. ટૂઆ. કંસારી. ગળપટા. પહેરણ.

પાઠ ૬૯—મહીનાનો. પડવો. ચોવડીએ. હુસેન. આંગણું. બેડક. આસરે. થાંભલાની. કુંભીઓ. છોલાણું. પરમાળ. ઓસરી. દેરાસર. પધરાવીએ. રસોડું. પાણિઆરું. કોઠાર. ધુમાડીઉં. ભીંતો. મૂકેલી. જાજર. અહીંઆ. તુળસીક્યારો. છીંદ્રી. સીડી. દિવાનખાનું. ટાંગી. ચીતરાવ્યાં. ખીંદ્રીઓ. તાકાં. સાકટા. પકવાસા. નળીઆં. કામડાથી. સરડાવ્યું. છત. અગાસી. અભ્યાસ. ઝરખામાં. બેશક. સગવડવાળું.

૨૬૧ પાંચમી ઘોષણાનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ચાર આના.

પાઠ ૭૦—અસલ. ઓળો. ઘડિઆળ. છાયા-
યંત્ર. જીનું. બેસણી. બેસાડયું. સાધારણ. પતર.
મિનિટ. ઓછાઓ. ચક્કર. સૂર્ય. પશ્ચિમ. ચઢતો.
પડછાઓ. સીસી. વાંદરા. મદારીઓ. હુમડુગી.
ઠલવાઈ.

પાઠ ૭૧—ચઢો. લિપિમાં. સાઠ. મધરાત.
અઢાવીસ. ઉકલતી. જોડાએલાં. હથોડી. વાડફી.
અથડાય. ટકોરો. કુંડાળું. કાંટો. અંગ્રેજીમાં.
સાઠમા. સેકંડ.

પાઠ ૭૨—ત્રાજવું. પરશુરામ. પડીકું. જોશંકર.
પદ્મામાં. રૂપીઆ. સમતોલ. બેશક. ગાંધીએ.
કાટલું. તોળ્યું. બાંધ્યું. પાધરો. સોદો. દાંડી. છોટે.
મુક્યા. જોખ્યું. ચીચવાની. યુક્તિઓ. પાડોશી.
ચુનીલાલ. ઓછુંવત્તું. મુક્યું. તોલું. શેર. ફાયદો.
ખાધ. પૂરે છે. જુઠું. ભૂલી.

ચોથા ઘોષણાનો

૧ “મુખગણિત શિક્ષક” ૪ આના.

જોડણીના એકજ સરખા

નિયમવાળા શબ્દો,

હિંડાડે. ખિચાડું. વિવાહ. દિવાન. નિવારો.
 મિઠાઈ. નિસાસો. શિયાળ. શિરોઈ. રિવાજ.
 મિનાશ. નિર્ણય. દિલ્હી. સિપાઈ. વિનંતી. ઇલાજ.
 લિખારી. નિકાલ. વિવાદ. કિલ્લો. પિત્તળ. વિસામો.
 પિડાય. ખિછાનું. ધિક્કાર. નિચાણુ. કિનારો. ગિલ્દી.
 જિલ્લો. નિરાશ. ચિકાર. ચિનાઈ. લિલાશ. દિવાલ.
 સિવાય. પળાશ. નિવારી. નિરાંત. ખિલાડી.
 શિકાર. વિષ્ણુ. શિખામણુ. પિછાણીએ. ઇન્સાફ.
 મિલકત. વિલાયત. ઇમારતી. તિજોરર. વિરમય.
 ચિરાએનું. ખિલામણું. ઇચ્છતા.

જીવાન. ઉઠાવી. સુવાડી. છુટાયું. ઉઠાવું.
 ઉત્તર. ઉઘોગી. ઉઘમ. ચુકાદો. યુક્તિ. કુદાઈ.
 ઉઘાડી. ઉદાસ. દુકાળ. સુકાળ. જીઆળ. ધુણાવી.
 મુકાવ. ઉડાડ. જીલાવે. સુખીઉં. સુખીઆં. દુર્ગંધ.
 મુકુંદ. ગુલાંટ. મુકાય. સુધારો. જીખાની. ઉકાળી.
 સુકાઈ. ધુમાડા. કુખાવી. મુખીઆં. શુમારે. તુવેર.

૨૮] મુખ્ય ઇલાકાની ભૂગોળની પ્રત્યેક રમાળા જાણના.

કુટુંબ. ભુરાશ. કુક્કો. મુકાબલો. પુસ્તકો. ઉછેરવા.
દુર્યોધન. મુસાફર. ખુદાવંદ. મુકાબલો. પુષ્કળ.
ઉપાડયો. ધુણાવ્યું. મુકાબલો. ઉડાવવા. ધુમાડીલું.
શિખામણો. વિલાયત. પિછાણીએ. ચિરાએલું.
ખિલામણું. મિલકત. મુકાબલો. મુસાફર. મુકાવવા.
ધુમાડીલું.

હોશિયારી. હથિયાર. કળિયુગ. ધણિઆણી.
કબુલાત. પરિતાપ. કઠિઆરા. મહિમાય. કાઠિઆવાડ.
ઘડિઆળ. પાલિતાણા. કીડિઆરું. કીકિઆરી.

શીશ. ગીધ. ખીણ. ખીન. વીસ. તીડ. જીવ.
તીર. ગીર. ડીલ. ખીડી. સીડી. સીસી.

ફૂલ. મૂછ. ભૂખ. ઊન. ખૂન. ખૂમ. સૂર.
છૂટ. લૂટ. મૂળ. ભૂલી. ફૂલી. લૂટી. તૂટી. છૂટી.
ફૂટી. ખૂટો. ઝૂલો. રૂએ. ચૂસો. સૂતો. સૂઝ. લૂછી.
સૂર્ય. ભૂગોળ. રૂપીઓ. ડૂબતો. ભૂલ્યો. ભૂખ્યો.
ફૂટ્યો. મૂક્યો. મૂકવું પૂછવું. ઊગવું. ખૂટવું. તૂટવું.
ભૂશિર, ફૂલરસ. ઊડવેલું. ખૂબસુરત. સૂક્ષ્મદર્શક.

પાંચમા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” ચાર આના. શિદ્ધ

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

તંબુ. જંતુ. હિંદુ. ટંદુ. લાગુ. સાંબુ. આબુ.
પશુ. રણુ. તનુ. ચર. સાર. ધાતુ લાટુ. દામુ.
ગુરુ. અજ્ઞુ. ચપ્પુ. વિષ્ણુ. વરડુ. આમર. જાજર.
અગાઉ. ટકાઉ ભરાઉ દયાળુ. આળસુ. સંમળુ.
પરગળુ. ગળેપડુ. મહેનતુ. કામધેનુ જીવજંતુ.

બુદ્ધિ. શુદ્ધિ. પ્રીતિ. મતિ. ગતિ. કવિ હરિ.
શાંતિ. ભક્તિ. શક્તિ. યુક્તિ. સ્તુતિ. સંમતિ.
વિશ્વપતિ. વનસ્પતિ. આકૃતિ. અગ્નિ. કદાપિ
વિપત્તિ.

લિપિ. મિનિટ. સિવિલ.

માહીતી. રસીદી. દરીઓ. માનીતો. વાણીઓ.
રૂપીઓ. મહીનો.

નિરાશ. મિનાશ. ત્રિલાશ. પિનાશ. ભુરાશ.
કાળાશ. રતાશ. ખટાશ. શાખાશ. પ્રકાશ. ચૈદશ.
કાઢીશ. શીશ. વશ. ન્યાયાધીશ.

સુખીહં. પાટીહં મુળોહં. ખોળીહં. પોપટીહં.
એકદહળીહં. રાખોડીહં. બદામાહં. અડવાડીહં. ધુમાડીહં.

નટ. ઘટ. ઘાટ. અઘાટ. ભાટ. વાટ. ફાટ. લૂટ.
છૂટ. ખૂટ. બેટ. કોરટ. ખરછટ. ચળકાટ. વહીવટ.
કમકમાટ. વલંવલાટ. વાસ્કુટ. ઉકળાટ. મિનિટ.
ખડ. થડ. પડ. પાડ. તોડ. ગોડ. કાપડ. વાગડ.
ખરડ. ઉડાડ. મંદવાડ. વલસાડ. સજ્જડ. દોડાદોડ.
સેકંડ. ખાંડ. ઓસડ. ઓરપાડ.

સાંઢ. દોઢ. વાઢ. સૂંઢ. ગઢ. પાવાગઢ.

ગુણ. શણ. લક્ષણ. રક્ષણ. સંરક્ષણ. ઝરણ.
ધમણ. અભણ. વખાણ. નાવણ. ધાવણ. વાસણ.
વેચાણ. વહેણ. દાતણ. માખણ. વાઘણ. ખીકણ.
ઠેણ. જીવણ. ચાવણ. પોષણ. સિંદણ. ઢાંકણ.
કૃષ્ણ. નિચાણ. નાનપણ. બાળપણ. ડહાપણ.
પહેરણ. ભલામણ. સરભોણ. શિખામણ. રહેઠાણ.
ધુંટણ. પરચુરણ. લક્ષમણ.

છત. પત. જોત. સાત. શાંત. પ્રાંત. સખત.
સરત. ખનાત. વળત. દોલત. કરવત. ચળકીત.
ઝવેરાત. કુંદરત. આવડત. મુદત. ખંભાત. વાતચીત.
કપ્પુલાત. સંઘાત. વસંત. રંગીત. સંગીત. પર્વત.

ગમ્મત. હિંમત. ઈમત. દુરસ્ત. નિરાંત. કૌવત.
ફક્ત. ફાકતર. અંદ્રગુપ્ત. પ્રોત.

હદ. છેદ. ચૌદ. મસીદ. રસીદ. સફેદ. અડદ.
દરદ. સ્વાદ. પોલાદ. પસંદ. નાંદોદ. વાદવિવાદ.
અમદાવાદ. વિષ્ણુપ્રસાદ.

ખાધ. બોધ. બાળબોધ. ધોધ. ક્રોધ. દૂધ.
ગીધ. સુગંધ. જથાખંધ. જોસખંધ. દુર્ગંધ.

દસ. દાસ. ખસ. વીસ. ગોસ. વાસ. નેસ. માંસ.
ત્રાસ. શ્વાસ. તપાસ. આળસ. આભાસ. ઉજસ.
ઉદાસ. પ્રયાસ. વનવાસ. રવેસ. કાનસ. ઉપવાસ.
પોટીસ. પોલીસ. અભ્યાસ.

આશિષ. સંતોષ. દોષ.

ભૂગોળ. સોળ. શિઆળ. નકુળ. ઉતાવળ. કળિયુગ.

જોડાક્ષર.

વાર્તા. સામાન્ય. પદાર્થપાઠ. ચિત્રો. વાક્યો.
પુસ્તકો. વનસ્પતિ. ધ્યાન. બ્રાહ્મણી. અજ્ઞુ. માત્રા.
અનુસવાર. વિસર્ગ. ટકુ. ઉતર્યો. બેસાડયો. બુદ્ધિ.

૩૨] ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નાત્તરમાળા ૩ આના.

પર્યુપાન. શ્રાવકનો. જત્રાએ. અક્કલનો. ઇશ્વર-
ભક્તિ. ઇશ્વરકૃપા. સ્વભાવ. સ્ત્રીઓ. અભ્યાસ.
ઇચ્છે. સોંપ્યો. ખસ્યો. શુદ્ધિમાં. આશ્ચર્ય. લગ્ન.
પ્રીતિ. ખવાડયું. ઇન્સાફ. વિજયનગર. સત્તર.
ખરીદા. મિલકત. વર્તીશું. પરમેશ્વર. અટકાવ્યો.
વિશ્વપતિ, જગકર્તા. ભૂલ્યો. ઇશ્વરસ્તુતિ. વિશ્વ-
સ્વામી. સ્તુતિ. પ્રાર્થના. ભક્તિ. શક્તિ. ગર્વ.
પ્રમાણિક. વૃદ્ધ. પ્રથમ. આગ્રહ. ધન્ય. જાપ્તો.
દ્રવ્ય. ભેજ્યું. તાક્યું. યુધિષ્ઠિર. અર્જુન. ક્રોધ.
વર્તણુક. દુર્યોધન. દ્રૌપદી. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. ગુસ્સે.
હાલો. ન્યાયાધીશ. ચર્ચા. ગૃહસ્થ. મશ્કરી. સ્વાદે.
સત્ય. નિશ્ચય. અસત્ય. વૃક્ષ. આશ્રય. પ્રગટે દુષ્ટમતિ.
વર્તમાનપત્ર. ઉત્તર. લક્ષ્મી. પત્થર. વિદ્યાર્થી.
સ્વચ્છ. ચોંટાડ્યાં. ઈંદ્રિય. છિદ્રો. નાહ્યા. વિદ્વાન.
ઉદ્યોગી. નિર્ણય. દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પરાક્રમી વિદ્યા.
મચ્છર. યુક્તિ. નમ્ર. જોજી. વેશિંગ્ટન. વિષ્ણુપ્રસાદ.
પુસ્તકાલય. વૃત્તાંત. ધમકાવ્યા. સ્થિતિ. ભેટયો.
ઇર્ષાખોર. તર્ત. પ્રાણી. પ્યાડું. કૂર. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ.
ન્યાય. નિર્દોષી. ત્રાસ. વ્યાપાર. ધક્કો. ફેડાવ્યો.

કૂટયો. સદ્ગુણી. પ્રદર્શન. કિલ્લો. અગત્ય. પુષ્કળ.
 સંગ્રહ. પિત્તળ. પ્યાલો. તરસ્યા. ધર્માદા. આશી-
 વાદ. ચોકખું. શેખચઢી. તકપ્રસાદ. વળગ્યો.
 ઉપાડ્યો. ધુણાવ્યું. ઉઘમ. ચેતવ્યો. મુકાવ્યો. દોડ્યો.
 પ્રયાસ. મળસ્કે. પ્રીત. વિપત્તિ. ચિંતવ્યા. પ્રકાર.
 ઈચ્છતા. હુક્કો. ચોકખાઈ. શ્વાસ. દુર્ગંધ. શત્રુધ.
 અયોધ્યા. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. પ્રજા. ધિક્કાર.
 ચક્કર. સ્થિર. ચમત્કાર. ગ્રીષ્મ. શ્યામ. ચિત્ત.
 આમ્ર. પ્રસારી. પ્રકુલ્લ. વસાવ્યું. પ્રહલાદ. કસ્થો.
 મુશ્કેલ. વાયવ્ય. પ્રવાહ. આકૃતિ. ગોડવ્યા. દેવ-
 સ્થાન. પર્વત. શેત્રુંજી. લસુદ્રા. પશ્ચિમ. નિર્મળ.
 ચિત્રવિચિત્ર. ભૂગોળાવધા. ક્રિયા. દ્વીપકલ્પ. સામુદ્ર-
 ધુની. ભટ્ટી. સજ્જડ. છુટ્ટી. ગિલ્લાદંડા. રાત્રે.
 વરાળયંત્ર. મીણપત્તી. દુરસ્ત. દાકતર. જિલ્લો.
 કલેકટર. ઇન્સ્પેક્ટર. મુન્સિફ. ચોર્યાસી. ડેપ્યુટી.
 બોર્ડ. સિવિલસર્જન. કન્યાશાળા. શીખવ્યું. અંગ્રેજ.
 પ્રાંત. વિસ્મય. હલાવ્યું. સળગાવ્યો. ધર્યું. સ્કૂ.
 દીપ્યું. વળ્યો. નક્કર. ઉત્પન્ન. પ્રુટિકારક. કૃષ્ણલાલ.
 પ્રકાશ. અવસ્થા. ભટકયા. ગુચ્છો. ગળદ્દી. ધર્મ-

૩૪] ચોથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ચાર આના.

શાળા. પકકું. શ્રીધર. તાણુ. મ્યાન. અગ્નિ. ગર્જના.
ધૂળતા. ચોંટયું. વસ્તી. ત્રાંખકલાલ. ટાંચું. હૃદય.
કુક્કો. સૂક્ષ્મદર્શક. લઈ. ડુક્કર. વાસ્કુટ. જખભા.
ફંત. સરડાંચું. અઢાવીસ. ત્રાજવું. પલ્લું. તોળયું.
મધ્ય.

મળતા જોડાક્ષર.

સત્તર. ઉત્તર. વૃત્તાંત. પિત્તળ. વિપત્તિ.
ચિત્ત. વિપત્તિ.

ટકું. છુટ્ટી. ધક્કો. હુકકો. કિલ્લો. જિલ્લો.
શેખચક્ષી, પલ્લું. ગિલ્લી. પ્રકુલ્લ. પકકું. નક્કર.
ચક્કર. અક્કલ. ડુક્કર. ધિક્કાર. અજળુ. ગમ્મત.
સજ્જડ. ગુસ્સો. ગખડી. ઉત્પન્ન.

વૃદ્ધ. બુદ્ધિ. શુદ્ધિ.

ધમ્મતા. ધમ્મ. મધ્મર. ગુમ્મો. સ્વમ્મ.

ચોકળું. ચોકખાઇ.

લઈ. બઢી. અઢાવીસ.

ઝખ્ખા. પત્થર.

મધ્ય. ધ્યાન. અયોધ્યા.

કૃપા. વૃક્ષ. વૃદ્ધ. પૃથ્વી. કૃષ્ણ. હૃદય. વૃત્તાંત.
ગૃહસ્થ. આકૃતિ.

ખરીદા. વિદ્યા. વિદ્યાર્થી. ઉદ્યોગી. ઉદ્યમ.

આવક. શ્રીધર. આશ્રય.

વિશ્વ. ઇશ્વર. પરમેશ્વર. શ્વાસ.

આશ્ચર્ય. નિશ્ચય. પાશ્વમ.

જપ્તો. ચંદ્રગુપ્ત.

યુધિષ્ઠિર. શ્રેષ્ઠ.

દુષ્ટમતિ. પુષ્ટિ.

પત્ર. ચિત્ર. વિચિત્ર. યંત્ર. મંત્ર. જત્ર.
સુમિત્રા. રાત્રે.

સમુદ્ર. છિદ્રો. લસુદ્રા.

નમ્ર. આમ્ર.

પ્રકાશ. પ્રથમ, પ્રગટે. પ્રયાસ. પ્રસાદ. પ્રકાર.
પ્રવાહ. પ્રસારી. પ્રકુલ. પ્રદર્શન. પ્રખ્યાત.
પ્રમાણિક. પ્રહલાદ. પ્રાર્થના. પ્રાણી. પ્રીતિ. પ્રાંત.

૩૬] ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૩ આના.

ત્રાસ. ત્રંબક. ત્રાજવું. શ્રીધર. ક્રિયા. દ્રવ્ય. ક્રોધ.
દ્રોપદી. કંર. ધૂજતા. બ્રાહ્મણી. શ્રાવક. આગ્રહ.
સંગ્રહ. ચિત્રગુપ્ત. શેત્રુંજે. આશ્રય. ઇન્દ્રિય. અંગ્રેજ.
શત્રુઘ્ન. પરાક્રમી. સામુદ્રધુની.

ગર્વ. ગંધર્વ. તુર્ત. જોજ. વિસર્ગ. આશ્ચર્ય.
બોઈ. ચર્યા. જગકર્તા. વિદ્યાર્થી. ધર્યું.

યર્વત. નિર્ણય. નિર્મળ. વર્તણુક. તર્કપ્રસાદ.
ગર્જના. સર્જન. સિવિલસર્જન. પ્રાર્થના. દુર્યોધન.
નિર્દોષી. ધર્માદા. ચોર્યાસી. વર્તીશું. અર્જુન.
દુર્ગંધ. ખર્યુંપાન. પ્રદર્શન. આશીર્વાદ.

ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓ તેમજ શિક્ષકોને

:— ખાસ ઉપયોગી :—

અઘાપિ બહારન પડેલી એવી ગુજરાતશાળાપત્રમાં આપેલી

‘ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની’

પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના.

મુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના.

કર્તા:—છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર-મુરત.

પરીક્ષાના ડિક્શનમાં

આના શબ્દો.

મૂળાક્ષર, જોડાક્ષર, જ્ઞાન, હોશિયારી, પુસ્તકો, વન-
સ્પતિ, ધ્યાન, બ્રાહ્મણી, લિપિ, વરડુ, વિસર્ગ, કલિયુગ, વુદ્ધિ,
હિંડાડે, ચર્ચુપાન, શ્રાવક, ઘાતકી, ધણિઆણી, ઈશ્વરભક્તિ,
ઈશ્વરકૃપા, ચૌદશ, દયાલુ, શિક્ષક, અંતઃકરણ, સોપ્યો,
શુદ્ધિ, આશ્ચર્ય, પ્રીતિ, આશિષ, ટંગાવી, ઇન્સાફ, કીમતી,
સત્તર, ચરીયા, મિલકત, વર્તીશું, વિશ્વપતિ, જગકર્તા, ઈશ્વર-
સ્તુતિ, વિશ્વસ્વામી, પ્રાર્થના, ભક્તિ, શક્તિ, પ્રમાણિક,
કિંમત, વૃદ્ધ, જાણો, દ્રવ્ય, મિઠાઈ, મંડું, તાકયું, યુધિષ્ઠિર,
અર્જુન, વર્તણુક, આવર, દુર્યોધન, દ્રૌપદી, ચિત્રગુપ્ત, ગંધર્વ,
ન્યાયાધીશ, સાક્ષી, ગલંપડુ, ગૃહસ્થ, કદાપિ, નિશ્ચય, વૃક્ષ,
આશ્રય, પરિનાય, પ્રગટે, દુષ્ટમતિ, વિદ્યાર્થી, સ્વચ્છ, ચોંટા-
ડ્યાં, ઈન્દ્રિય, ઢાંકણ, કંટાળો, છિદ્રો, મિનાશ, લૂછી, વિદ્વાન,
ઉદ્યોગી, ચુકાદો, નિર્ણય, દિલ્હી, પ્રખ્યાત, વિષયો, યુક્તિ,
વોશિંગ્ટન, વિષ્ણુપ્રસાદ, પુસ્તકાલય, વૃત્તાંત, હિંમત, લક્ષણ,
અલાહ, ડોલચું, વિનંતી, અંદેશો, મિલ્કારી, સ્થિતિ, મેટ્રા,
ઈર્ષાગ્રોર, દેશનિકાલ, તુર્ત, ક્રૂર, શ્રેષ્ઠ, નિર્દોષી, ફુટ્યા, સદ્-
ગુણી, પ્રદર્શન, મુંથેલી, માદડો, તલ્લીન, તૌતમલાલ, ધિલા-

धन. बांधणी संघरो. संग्रह. पित्तळ. कठिआरा. विसामो.
धर्मादा. आशीर्वाद. शेखचल्ली. तर्कप्रसाद. धुणाव्यु. ठपको.
ढोळायुं. उद्यम. चेताव्यो. मुकाव्यो. गोथुं. प्रयास. वीटवा.
मलस्के. सुखीउं. चूसे. फूलरस. निज. खूटे. संतोष. झूले.
विपत्ति. कामधेनु. चितव्या. वडोदरा. वंशपरंपरा. भोगवटा.
सांतीनी. महेनतु. पुंजी. डेहली. बेनपणी पिडाय. मंदवाड.
निरोगी. जंतुओ. पाथरणुं. श्वास. बिछानुं. जाजर. झाडी-
झुडी. दुर्गंध. कैकेयी. शत्रुघ्न. अयोध्या. कौशल्या. सुमित्रा.
लक्ष्मण. संदेह. चौद. धिक्कार. मुकुंद. दोरडुं. खुबीथी. उंधे.
गुलांट. स्थिर. चमत्कार. ग्रीष्म. श्याम. महिमाय. कोकिला.
सुगंध. चित्त. सूर. प्रफुल्ल. बटमोगरो. प्रह्लाद. पुरुषो. चढाव.
वायव्य. औरंगा. प्रवाह. बगवाडा. रमणीय. आकृति काठि-
आवाड. शेवुंजा. पावागढ. नूरीने. टुकडा. पालिताणा.
लसुंद्रा. भिजाय. गम्मत. पृथ्वी. निचाण. पश्चिम. सरिता.
निर्मल. चित्रविचित्र. किनारो. धोवाण. पिछाणीण. भूशिर.
भूगोलविद्या. टंडेल. माहीती. भूसे छे. मुदत. द्वीपकल्प.
हंमेशां. सामुद्रधुती. टकाउ. भट्टा. तणखा. पैडा. ढंडवाडो.
गोदडुं. दोरडुं. गिल्लीदंडा. ओफीस. छंटानुं. मीणवत्ती.
धंधुका. धोपलां. बूटमोजां. ओवरसीअर. साक्षी. खूटना.
सखी. लपेटी. निजोरर. दाक्टर. जिल्लो. कलेक्टर. इन्स्पेक्टर.
मुन्सफ. चौर्यासी. वहीवट. कमिशनर. अधिकारी. पोलीस.
डेप्युटी. इंजनेर. संमति. सिविलसर्जन. शांतिलाल. परीक्षा.
इधियार. निराश. खून. मुकरदमो. जुवानी. शुकादा.

શિક્ષક. ચિકાર. સખત. પ.દડાં. ગતિ. ફૂક. ફૂકળી. ગુંગળાઈ. ઢાંકણું. અંગ્રેજ. મિઠાઈ. કંટાળતો. નિરોગી. અથાણું. ઘુંટણ. ઢગલા. ધરાસળા. પંજાવ. સિંધવ. વિસ્મય. ચિનાઈ. હેઠલ. રતાશ. તદ્દન. લિલાશ. ધુમાડો. ચૂંટી. ધર્યું. ફટકડી. પથ્થર. નાંદોદ. ઇચેરાત. જુમર. સ્કૂ. ટીપ્પું. દિવાલ. ચીંટી. ઘડિઆલ. ચપ્પુ. ઉત્પન્ન. મુઝોઆં. ચોંટી. ટટાર. શોષી. પિલાશ. ઢીંગલી. તંબુ. ઘડીઆં. સરસામળી. ચોંટા-ડવાને. લાડુ. નિતારી. ડહોલી. પુષ્ટિકારક. શુમારે. હંમેશાં. દાડદખાની. હાંસોટી. હુમસો. પિલાશ. કાઝાશ. ભરાડ. વટાણા. અડદ. કઠોલ. બરછટ. એકદલીડું. ગુંદીને. ચાલણ. પરસુદી. સ્વટાશ. પોટીસ. ચૂંટી. દાંડી. શોષી. ચિરાણાં. અગથીઓ. કૃષ્ણલાલ. જીવજંતુ. અવસ્થા. મટકતા. સૂંઢ. ચૂંચસુરત. કોડીઆરું. પોયળ. કોશેટો. નિરાંત. ઘોઝાયા. ચાઉધરાં. ગંધાઈ. દેખાવડું. રાક્ષી. રુવાંટી. ઘાતકી. ઓર્ચીની. પોલાળ. રતુમડો. રહેઠાળ. તૂલ. ગઘડી. લટકતી. ઠોકાય. ટટાર. વિકરાલ. ટુકડી. મુરાશ. કીકિઆરી. ચંધુ. શ્રીધર. વાઢ. ચંધાઈ. તાળ્યું. ઘંટડી. સતાવશો. કામલું. અગ્નિ. ગર્જના. ધ્રૂજતાં. ચોંટ્યું. ઠેલણગાડી. ધુધવાટા. વાગળ. ગોસ. દીપડો. ત્રંચક. હાડપિંજર. ટાંગ્યું. વિહામણું. દિવાલ. કાંડું. કદરુણું. કૌવત. હૃદય. સંરક્ષણ. માંસપેશી. સૂક્ષ્મદર્શક. ઢાંકળ. રક્ષણ. ઢીમું. હયંલી. લટ્ટ. દરદ. ઓમીકું. ચોઝીડું. ગલેફ. શોમીતું. અવયવો. હરિલાલ. ટકોરો. તઝીડું. તૂટતું. ઠરાયું. સાત. આઠ. મશક. સ્વમ્મો. ઢોરઢાંકર. ઓઢો.

૪૦] પાંચમા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” ચાર આના.

ઓરાઢીપ, ડઠવેઢ, ફક્ક, ટકાડ, હૂંફ, ટુઆ, ગલ્લપટા, વેઢક, છોલાણું, પરસાલ, દેરાસર, પઢરાવીપ, રસોડું, પાણિઆહું, ધુમાડીડું, જાજરુ, તુલસીક્યારો, છીંડી, સીડી, દિવાનઘાનું, છીંડી, નઢીડું, સરઢાવ્યું, વેસણી, મિનિટ, ડુગડુગી, ઠલવાઈ, લિપિ, અઢાવીસ, ટકોરા, સાઠ, સાઠમા, સેકંડ, ગ્રાજબું, પરશુરામ, પલ્લું, કાટલું, તોલ્યું, ઢાંડી, મધ્ય, તોલું, જુડું.

નકલ ૨૦૦૦]

આવૃત્તિ ૫ મી.

તા. ૧૫-૧૨-૧૯૨૨.

ડિક્ટેશન શિક્ષક.

બાળપોથીના	૦-૨-૦	ગ્રીજનો	૦-૩-૦
પહેલીના	૦-૨-૬	ચોથીના	૦-૪-૦
બીજનો	૦-૩-૦	પાંચમીના	૦-૪-૦

ત્રિવેદિ વાચનમાળા પુસ્તક ૧લા નો } ત્રણ આના,
કન્યા વાચનમાળા પુસ્તક ૧લા નો }

સુરત જિલ્લાનો નકશો પાંચ આના.

સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના.

➔ ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા. ➔

ગુજરાતનો	૦-૩-૦	મુખ્ય ઇલાકાની	૦-૪-૬
હિંદુસ્તાનનો	૦-૪-૦		

કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર—સુરત.

બાળપોથીથી સાતમી સુધીના તેમજ કન્યા વાચનમાળા ત્રણ પુસ્તકોના અર્થ તૈયાર છે.

એકવાર જોવાથીજ, નહિ વાપરવા બદલ પસ્તાવો થ

“ડિક્ટેશન શિક્ષક”

બાળપોથીતો	૦-૨-૦	ત્રીજી ચોપડીતો	૦-૩-
પહેલી ચોપડીતો	૦-૨-૬	ચોથી ચોપડીતો	૦-૪-
બીજી ચોપડીતો	૦-૩-૦	પાંચમી ચોપડીતો	૦-૪-
ત્રિવેદિ વાચનમાળા પુસ્તક ૧ લા નો ત્રણ આન			
કન્યા વાચનમાળા પુસ્તક ૧ લાનો ત્રણ આના.			

બીજા ધોરણ માટે અનુલવ સિવ

“અંગગણિતનાં મનોચત્ન” પાંચ આના

હિંદુસ્તાનની ભૂગોળની	} પ્રશ્નોત્તરમાળા	૪ આના.
મુંબઈ પ્રદેશની ભૂગોળની		૪૧ આના.
ગુજરાતનો સાત ભૂગોળની		૩ આના.

“મુખગણિત શિક્ષક” દરેક ધોરણનો છુટો મળશે.
સુરત શહેરનો

સુરત જિલ્લાનો { “ભૂગોળ શિક્ષક” } ૩ આના.

 મેસર્સ સીં ડીં શાહ. એન્ડ કોં કૃત.

બાળપોથીથી સાતમી સુધીના તેમજ કન્યા વાચનમાળા ત્રણે
પુસ્તકોના તથા ત્રિવેદિ વાચનમાળા પુસ્તક ૧ લાના
અર્થ તૈયાર છે.

ક્યાટલોગ (હાજરી પત્રક) ના ફારમ તૈયાર છે.

છગનલાલ મોતોરામ શાહ શાહપોર-સુરત.

